

Οι διδασκαλίες και δράσεις είναι ενδεικτικές. Κατά τη διάρκεια της Ευέλικτης Ζώνης έγιναν και άλλες μικρές παρουσιάσεις. Η σύνδεση των εννοιών της διαθεματικής με διδακτικές ενότητες των μαθημάτων επιχειρήθηκε κατά τον σχεδιασμό της εργασίας. Κατά την υλοποίησή της, όμως, πολύ λίγο αξιοποιήθηκε, μιας και πολλά θέματα δεν τα διαχειρίστηκαν οι αντίστοιχες ειδικότητες. Έτσι, το ειδικό μάθημα δεν μπορούσε να διευρυνθεί από τους προβληματισμούς και τα ερωτήματα που οι μαθητές έθεταν στις συναντήσεις της Ευέλικτης Ζώνης. Είχαμε κι άλλες μικρές αποκλίσεις, κυρίως στις προγραμματισμένες επισκέψεις και δράσεις σε χώρους εκτός σχολείου. Π.χ., δεν κάναμε μακρινές επισκέψεις στις Σινιές ή στο Ινστιτούτο Ελαίας, δεν πραγματοποιήθηκαν επαφές με ειδικούς, όπως είχαμε σκεφθεί. Παρ' όλα αυτά, ακολουθώντας βασικά τον αρχικό σχεδιασμό μας και επιδιώκοντας τους προαναφερθέντες στόχους, τολμούμε να διαπιστώσουμε ότι ο σκοπός μας επετεύχθη κατά το καλύτερο δυνατόν. Τα παιδιά ευαισθητοποιήθηκαν και ενεργοποιήθηκαν, με κριτική και σκέψη, αβίαστα και χαλαρά. Πρόθυμα και πολλές φορές με δική τους πρωτοβουλία συνέβαλαν στον εμπλουτισμό της διαθεματικής. Μεταπηδώντας εύκολα από το ένα γνωστικό πεδίο στο άλλο, διεύρυναν τους ορίζοντές τους χωρίς το φόβο και τον εξαναγκασμό των διαγωνισμάτων και του βαθμού αξιολόγησης. Τέλος, αυτή η απελευθέρωση από την επιβεβλημένη αξιολόγηση συνέβαλε στην αλληλοϋποστήριξη και αλληλεγγύη μεταξύ τους, τόσο μέσα από τις δραστηριότητες όσο και μέσα από τη δημιουργική συμμετοχή τους στη γνώση.

Τους ευχηθήκαμε αυτή η σύμπνοια να τους ακολουθήσει.

1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ**Τάξη: Β΄****ΘΕΜΑ: «Μια πνοή αέρα σταματά... »****Σχολικό έτος 2003-2004**

Η Β΄ τάξη ασχολήθηκε στην Ευέλκκη Ζώνη με τον αέρα.

Προέκψσαν τρεις ενότητες ανάλογα με την προσέγγιση του θέματος:

Α΄ ενότητα: θεολογική προσέγγιση

Β΄ ενότητα: φιλολογική προσέγγιση

Γ΄ ενότητα: επιστημονική προσέγγιση

Με το χωρισμό των δύο τελευταίων ενοτήτων σε υποενότητες, δημιουργήθηκαν πέντε ομάδες εργασίας:

Α΄ ομάδα:

Θεολογική προσέγγιση**Υπεύθυνος καθηγητής κ. Σ. Μαρτίνος.**

Β΄ ομάδα:

Φιλολογική προσέγγιση.....**Υπεύθυνη καθηγήτρια κ. Α. Πετρίδου.**

Γ΄ ομάδα:

Την Γ΄ ομάδα απασχόλησαν παροιμίες και εκφράσεις

που περιέχουν τις λέξεις «άνεμος» και «αέρας»

στα ελληνικά και αγγλικά.....**Υπεύθυνοι καθηγητές κ. Π. Δουκάκη,**
κ. Θ. Λιούτας και κ. Ε. Σουέρεφ.

Δ΄ ομάδα:

Προσέγγιση του θέματος από την πλευρά

των θετικών επιστημών**Υπεύθυνοι καθηγητές κ. Δ. Σοφριανού**
και κ. Μ. Μελισσάς.

Ε΄ ομάδα:

Η Ε΄ ομάδα ασχολήθηκε

με ταξίδια στον αέρα - αεροπλάνα**Υπεύθυνοι καθηγητές κ. Κ. Λιτσαρδόπουλος**
και κ. Μ. Πούλος.

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ ΕΥΕΛΙΚΤΗΣ ΖΩΝΗΣ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Κάθε τμήμα της Β΄ τάξης ασχολήθηκε 3 ώρες μέσα σε τρεις εβδομάδες με την θεολογική προσέγγιση του θέματος.

Μέσα στην τάξη έγινε επεξεργασία κειμένων του Ιωάννη Δαμασκηνού, με στόχο να ακούσουν οι μαθητές για Αγγέλους και Δαίμονες, αφού τα θέματα αυτά προκαλούν σύγχυση με τις σύγχρονες παρεξηγήσεις (άγγελος = μύθος των γονιών για τα μικρά παιδιά τους, δαίμονες → σατανισμός κλπ).

Καθοριστικός όμως για την επιλογή αυτή ήταν ο τρόπος με τον οποίο μιλάει για αυτά ο Ι. Δαμασκηνός.

Οι τρεις αυτές ώρες μοιράστηκαν εξ ίσου στα εξής θέματα:

1. Τι είναι πνεύμα. Περί αέρος και ανέμων.
2. Οι Άγγελοι.
3. Διάβολος και Δαίμονες.

Ο καθηγητής αφηγείται τα κείμενα σε μετάφραση και εμβόλιμα (χωρίς να διακρίνεται) επεξηγηματικά σχόλια δικά του, έτσι ώστε η αφήγηση να θυμίζει φιλοσοφικό στοχασμό κάποιου που λες και «σκέφτεται φωναχτά», αναρωτιέται.

Ο τρόπος αυτός σκοπίμως κρίθηκε αναγκαίος και ίσως ο μόνος κατάλληλος για την υφή του θέματος. Η όλη αφήγηση θύμιζε (κι από εκεί η προέλευσή της) κάτι ως «θέατρο αναλογίου». Το κοινό ανταποκρίθηκε κυρίως στο δεύτερο και τρίτο θέμα ως «θεατρικό κοινό».

Επιλογή αποσπάσματος:

...Και τα μέλλοντα βέβαια ούτε οι άγγελοι του Θεού, ούτε οι δαίμονες γνωρίζουν, εν τούτοις τα προλέγουν. οι μεν άγγελοι, επειδή τα αποκαλύπτει εις αυτούς ο Θεός και προστάζει να τα προλέγουν. δι' αυτό όσα λέγουν, πραγματοποιούνται. Προλέγουν όμως και οι δαίμονες, άλλοτε επειδή βλέπουν αυτά που συμβαίνουν εις μακρινήν απόστασιν και άλλοτε επειδή προσπαθούν να τα συμπεράνουν. δι' αυτό και ψεύδονται τας περισσοτέρας φορές. Εις αυτούς δεν πρέπει να εμπιστεύεται κανείς, και αν ακόμη συχνά λέγουν την αλήθειαν, με τον τρόπον που έχομεν ειπεί. Γνωρίζουν ακόμη και τας Γραφάς.

Κάθε κακία λοιπόν είναι εφεύρημά των, συνεπώς και τα ακάθαρτα πάθη. Και τους επιτρέπη βέβαια να πειράζουν τον άνθρωπον, αλλά δεν έχουν την δύναμιν να εκβιάζουν κάποιον,

διότι από εμάς εξαρτάται να δεχθώμεν την επίθεσιν ή να μη την δεχθώμεν. Δι' αυτό έχει ετοιμασθή δια τον Διάβολον και δια τους δαίμονάς του και δι' αυτούς που τον ακολουθούν, το άσβεστον πυρ και η αιώνιος κόλασις.

Πρέπει δε να γνωρίζωμεν, ότι αυτό ακριβώς που είναι δια τους ανθρώπους ο θάνατος είναι δια τους αγγέλους η πτώσις. Διότι μετά την πτώσιν δεν υπάρχει δι' αυτούς μετάνοια, όπως ακριβώς δεν υπάρχει μετάνοια δια τους ανθρώπους μετά τον θάνατον....

Τα κείμενα του Ιωάννη Δαμασκηνού έχουν εκπληκτική δύναμη με την σαφήνειά τους, την ευκρίνεια, τον παιδαγωγικό τρόπο γραφής τους (ένας δάσκαλος - φιλόσοφος).

Ο Ι. Δαμασκηνός συνοψίζει εν πολλοίς την ορθόδοξη θεολογική σκέψη, είναι πάντοτε επίκαιρος, λιτός στην έκφραση και παρότι συνοπτικός είναι σαφής, ώστε με προσεκτική ανάγνωση να απευθύνεται όντως σε κάθε αναγνώστη. Αυτό έχει σημασία, διότι πολλές φορές οι στόχοι εκπληρώνονται αποτελεσματικά ή όχι ανάλογα - παραδόξως - με την επιλογή των μέσων και ενδεχομένως λιγότερο με το αν αυτοί καθαυτοί οι στόχοι είναι εφικτοί ή προγραμματικά ορθοί. Αναλογικά με το στόχο μας λοιπόν και μέσα από τον τρόπο του θεάτρου αναλογίου, το συμπέρασμα ανήκει στο κοινό, το θεατρικό ακροατήριο που βίωσε την παράσταση. Ε, νομίζω ότι όντως άξιζε τον κόπο!

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η ομάδα αυτή με υπεύθυνη καθηγήτρια την κ. Πετρίδου απλώθηκε σε όλα τα τμήματα της Β΄ τάξης, με στόχο την πρόκληση ενδιαφέροντος για τους συμβολισμούς των μύθων. Η περιπέτεια της διασποράς των Ινδοευρωπαϊκών ριζών στις ευρωπαϊκές γλώσσες ήταν ένας δευτερεύων στόχος. Η έξαψη της δημιουργικής φαντασίας με βάση τα ανάγλυφα των «Αέρηδων», ήταν επίσης ένας από τους στόχους μας.

Χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο ως εργαλείο για τις περιγραφές και τις εικόνες, όπως και την προσωπική συλλογή της καθηγήτριας, η επεξεργασία χωρίστηκε σε τέσσερις ενότητες:

1η ενότητα:

Ετυμολογία των λέξεων αέρας-άνεμος.

Μετά από έρευνα καταλήξαμε:

αέρας < αρχ. αήρ γεν. αέρος < **ǵʰer*

Λατ. Aer, αγγλ. Air ιταλ. Aria κλπ.

Ομόρριζο αρχ. A*ǵʰ*είρω > αείρω > αίρω = σηκώνω. Επομένως η αρχική σημασία της λέξης αήρ θα ήταν ανύψωση. Σήμερα, αγγλικά lift = σηκώνω, ενώ γερμανικά luft = αέρας.

Άνεμος < I.E. * *anǵʰ* = φυσώ, πνέω, λατινικά anima = πνοή, άνεμος, γαλλικά ame = ψυχή, ιταλικά anima = ψυχή, αγγλικά και γαλλικά animal = ζώο δηλαδή έμψυχο.

Έτσι ξεκινώντας από την ετυμολογία των λέξεων είδαμε πώς η ίδια ρίζα υπάρχει σε ευρωπαϊκές γλώσσες και πώς διασώζεται η σημασία του αρχαίου αίρω. Η επεξήγηση του όρου «Ινδοευρωπαϊκή γλώσσα» υποχρέωσε την καθηγήτρια να αναφερθεί κάπως εκτενέστερα στη θεωρία της Γλωσσολογίας. Έκανε εντύπωση στα παιδιά η γλωσσική σχέση ανάμεσα στα ελληνικά και τα σανσκριτικά (αρχαία γλώσσα της Ινδίας).

2η ενότητα:

Με αφορμή την φράση «αιολική ενέργεια» ασχοληθήκαμε με τους μύθους του Αιόλου και άλλους αρχαίους μύθους σχετικούς με τους ανέμους, όπως π.χ. για την αναμωνή ούριου ανέμου στην Αυλίδα ή την περιπέτεια του Οδυσσέα στο δρόμο προς το νησί των Φαιάκων. Τα παιδιά, λίγο ο ένας - λίγο ο άλλος, συνέθεσαν τους μύθους κι έπειτα, με περισσότερα στοιχεία, τους αναδιηγήθηκε η καθηγήτρια.

Παράλληλα αναφερθήκαμε και σε άλλες δραστηριότητες της καθημερινής ζωής των αρχαίων, π.χ. τις θυσίες στους θεούς, για τις οποίες η πνοή του ανέμου ήταν σημαντική. Κάποια σταθερά μοτίβα των μύθων, π.χ. το δέσιμο των ανέμων στον ασκό του Αιόλου μας έφεραν κοντά σε παραμύθια, όπου υπάρχει το ίδιο ή ανάλογο μαγικό στοιχείο.

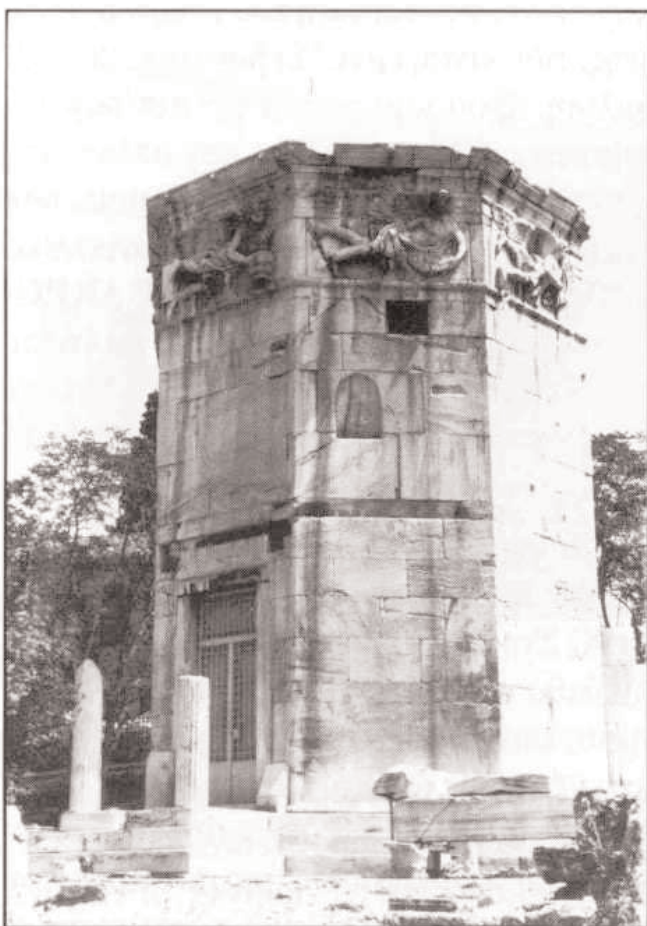
3η ενότητα:

Αισθητοποίηση των φαντασιώσεων των αρχαίων σχετικά με τους ανέμους.

Εδώ η καθηγήτρια ξεκίνησε με την προτροπή να δοκιμάσουν τα παιδιά να αισθητοποιήσουν, με όποιο τρόπο ήθελαν εκείνα, τους ανέμους. Κάποια περιέγραψαν προφορικά ένα ζωγραφικό πίνακα που δημιούργησε η φαντασία τους, άλλα προσπάθησαν να αποδώσουν με ήχο τον άνεμο. Όσα «ζωγράφισαν» τον άνεμο, του έδωσαν χαρακτηριστικά ανδρικά, άλλοτε αγριωπά και άλλοτε ήπια. Από ένα-δύο παιδιά προστέθηκαν φτερά. Έτσι ήρθαμε κοντά με τον τρόπο εικονογράφησης των αρχαίων, όπως τα είδαμε σε αγγεία και στα ανάγλυφα του κτιρίου των «Αέρηδων».

4η ενότητα:

Περιγραφή του κτιρίου των «Αέρηδων». Εδώ η καθηγήτρια πήρε πληροφορίες από το internet και στηριγμένη στις φωτογραφίες των ανάγλυφων του κτιρίου εντοπίσαμε τα κοινά στοιχεία, τα διαφορετικά και προσπαθήσαμε να εξηγήσουμε τον τρόπο παράστασης κάθε ανέμου.

Το Ωρολόγιο του Κυρρήστου ή πύργος των Ανέμων ή Αέρηδες

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ, ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ...

Η ομάδα ασχολήθηκε με την καταγραφή και ερμηνεία εκφράσεων που περιέχουν τις λέξεις «άνεμος», «αέρας» της ελληνικής γλώσσας και «air», «wind» της αγγλικής.

Το κάθε τμήμα ασχολήθηκε για 4 ώρες (1 ώρα την εβδομάδα) με τις ελληνικές εκφράσεις και 2 ώρες με τις αγγλικές.

Στόχος μας ήταν να γνωρίσουν τα παιδιά την ερμηνεία των συνδεδεμένων με τον αέρα και τον άνεμο εκφράσεων, που συνηθίζουμε όλοι να λέμε στην καθημερινή μας ζωή, χωρίς να ξέρουμε συχνά την προέλευσή τους, καθώς και τη σωστή χρήση τους στην κατάλληλη περίπτωση.

Τα παιδιά ενδιαφέρθηκαν περισσότερο για την προέλευση κάποιων εκφράσεων, όπως π.χ. το «πήραν τα μυαλά του αέρα», γιατί τους παρέπεμψε στην ιστορία του υγρού πυρός και τη Βυζαντινή εποχή την οποία διδάσκονται στη Β΄ τάξη. Όπως επίσης και το «του έδωσε τόσο αέρα για να φύγει», που πάλι έχει την προέλευση του στο Βυζάντιο.

Απόσπασμα από το φυλλάδιο που χρησιμοποιήσαμε με τα παιδιά:

«Πήραν τα μυαλά του αέρα»

Μέσα στα όπλα, στις μηχανές και γενικά στα μέσα του πολέμου, το «υγρόν πυρ» είναι ένα από τα πιο περίεργα και θαυμαστά έργα του ανθρώπου. Την απόκρυφη αυτή εφεύρεση την έφερε, καθώς λένε, στο Βυζάντιο, τον 7 αι., ένας καλόγερος από τη Συρία, ο Καλλίνικος. Στην πλώρη κάθε «χελανδίου», δηλαδή μεγάλου βυζαντινού πλοίου -με τέσσερις σειρές κουπιά-, ήταν τοποθετημένη σαν προτομή το κεφάλι ενός λιονταριού ή άλλου θηρίου ή και ανθρώπου ακόμα, καμωμένο από μπρούτζο που είχε το στόμα του διαρκώς ανοιχτό. Το στόμα αυτό είχε κάτι σωλήνες από τους οποίους χυνόταν το υγρό- που ήταν ακάθαρμο πετρέλαιο-, ενώ την ίδια στιγμή από έναν άλλον σωλήνα στελνόταν με ειδικές φυσούνες άφθονος αέρας, ώστε να τινάζεται μακριά το νερό. Τους σωλήνες αυτούς που επικοινωνούσαν απευθείας με το κεφάλι, οι βυζαντινοί τους ονόμαζαν «μυελούς». Από το τελευταίο αυτό, λοιπόν έμεινε ως τα χρόνια μας η πασίγνωστη φράση «Πήραν τα μυαλά του αέρα».

«Του έδωσε τόσο αέρα για να φύγει»

Ακούμε συχνά τις φράσεις: «του δωσε τόσο αέρα, για να φύγει» ή «πήρε τόσα λεφτά αέρα». Οι φράσεις αυτές προέρχονται από τον κατοικίδιο αέρα των Βυζαντινών. Κατά την Βυζαντινή εποχή, συνηθισμένο φαινόμενο ήταν, εκείνοι που είχαν σπίτια να πουλούν τη στέγη τους σε άλλους για να χτίσουν από πάνω. (Και τώρα ισχύει αυτή η

συνήθεια). Πολύ συχνά στα βυζαντινά έγγραφα αναφέρεται ο «κατοικίδιος αήρ» ή ό-
ταν πουλούσαν ένα σπίτι έγγραφαν: «μετά εισόδων, εξόδων και αέρων».

«Του πήρε τον αέρα»

Τα παλιά χρόνια τα πολεμικά καράβια που μετείχαν σε ναυμαχία με τον εχθρό προσπαθούσαν να έχουν με το μέρος τους τον αέρα. Ο στόλος που είχε με το μέρος του τον αέρα κέρδιζε συνήθως την ναυμαχία. Έτσι όταν τα καράβια, που ετοιμάζο-
νταν να ναυμαχήσουν, καταλάβαιναν ότι θα τα έβρισκαν σκούρα προτιμούσαν να το σκάσουν παρά να καταποντισθούν άδικα. Πολλοί όμως από τους κυβερνήτες αυτούς που το έλεγε η καρδιά τους - κυρίως οι Βενετσιάνοι- αντί να το βάλουν στα ...πόδια ορμούσαν εναντίον του εχθρού με όλες τους τις δυνάμεις και με διάφορες στρατηγι-
κές κινήσεις, τεχνάσματα και ελιγμούς κατόρθωναν να πάρουν τον αέρα του αντιπά-
λου τους. Με τον τρόπο αυτό κέρδιζαν την μάχη. Από το γεγονός αυτό έμεινε και η φράση «του πήρα τον αέρα» contra tempo, αντίθετα από τον άνεμο.....

Τις δύο πρώτες ώρες ασχοληθήκαμε με εκφράσεις του «αέρα» και τις δύο επόμε-
νες με εκφράσεις του «ανέμου».

Τα παιδιά στην αρχή κατέγραψαν τις εκφράσεις που γνώριζαν και έδωσαν την ερ-
μηνεία τους, αναλαμβάνοντας να εμπλουτίσουν τον κατάλογο με άλλες εκφράσεις α-
πό γονείς, συγγενείς κλπ.

Την επόμενη ώρα τους δόθηκε υλικό έτοιμο από τις πηγές. Οι καθηγητές έδωσαν
στα παιδιά φωτοτυπίες από τα σχετικά με τον «αέρα» και τον «άνεμο» λήμματα των
λεξικών:

- 1) Λεξικό της κοινής νεοελληνικής. Ίδρυμα Τριανταφυλλίδη.
- 2) Λεξικό της Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη.
- 3) Λεξικό λαϊκής σοφίας του Τάκη Νατσούλη.
- 4) Ελληνική λαϊκή σοφία του Γεωργίου Ευάγγ. Αποστολάκη.

Από εκεί οι μαθητές συμπλήρωσαν τον κατάλόγο τους, προσθέτοντας και την ερμη-
νεία της κάθε έκφρασης.

Η δραστηριότητα περιορίστηκε μόνο μέσα στη σχολική αίθουσα λόγω έλλειψης βι-
βλιοθήκης.

Εκτός από τον κύριο στόχο αυτής της δραστηριότητας, τα παιδιά καθοδηγήθηκαν
και στη σωστή χρήση του λεξικού. Για το πώς δηλαδή να αντλούν τις πληροφορίες που
χρειάζονται, τι σημαίνουν τα σύμβολα σε κάθε λεξικό, πράγμα που πολλά αγνοούσαν.
Μ' άλλα λόγια να διαβάζουν ένα λεξικό.

Ο τελικός κατάλογος εκτυπώθηκε στο κομπιούτερ από τη μαθήτριά του Β4 Τσιλι-
μπάρη Αγγελική.

Κάναμε δύο ώρες σε κάθε τμήμα της Β΄ τάξης, της οποίας το θέμα είναι ΑΕΡΑΣ-ΑΝΕΜΟΣ.

Με τους συναδέλφους κ. Θ. Λιούτα και κ. Π. Δουκάκη συστήσαμε την ομάδα μας, η οποία προσέγγισε το θέμα φιλολογικά.

Οι συνάδελφοι βασιζόμενοι στο λεξικό του Γ. Μπαμπινιώτη και σε συνεργασία με τους μαθητές βρήκαν και συγκέντρωσαν όλες τις ιδιωματικές φράσεις ή απλώς φράσεις, οι οποίες περιείχαν τις παραπάνω λέξεις.

Το επόμενο ήταν να συζητήσουν τη σημασία της κάθε μιας και την περίπτωση που χρησιμοποιείται. Με αυτό καλύφθηκαν τέσσερις ώρες από τις έξι των δύο κύκλων σε κάθε τμήμα.

.....και στα Αγγλικά

Ακολούθησε η καθηγήτρια των Αγγλικών η οποία σε συνεργασία με τους μαθητές και χρησιμοποιώντας διάφορα λεξικά βρήκαμε τα αντίστοιχα των ιδιωματικών αυτών φράσεων (όσων υπήρχαν) στα αγγλικά.

Παραθέτω παράδειγμα:

- 1) Παίρνω τον αέρα της δουλειάς.

I get the hang of a job.

Πότε χρησιμοποιείται; Όταν δείχνω την ικανότητα να εφαρμόσω τη γνώση, την οποία απέκτησα πάνω σε μια δουλειά εύκολα και γρήγορα.

- 2) Πάω όπου φυσάει ο άνεμος.

I sail with every wind.

Χρησιμοποιείται για κάποιον, ο οποίος δεν έχει σταθερό χαρακτήρα και ελίσσεται διαφορετικά κάθε φορά και ανάλογα με τις περιστάσεις.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΕΥΡΑ ΤΩΝ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Η ομάδα αυτή ασχολήθηκε με το θέμα από την πλευρά των θετικών επιστημών και όπως και οι προηγούμενες ομάδες απλώθηκε σε όλα τα τμήματα της Β΄ τάξης με ίση κατανομή του χρόνου, δηλαδή τρία δώρα σε κάθε τμήμα.

Σε όλα τα τμήματα το πρώτο δώρο αφιερώθηκε στη μελέτη του καιρού και των ανέμων, ώστε οι μαθητές να εξοικειωθούν με έννοιες που χρησιμοποιούνται στη Μετεωρολογία, όπως βαρομετρικό χαμηλό ή ψηλό, μποφόρ, κλπ.

Έτσι ζητήθηκε από τους μαθητές να κόψουν από τον ημερήσιο περιοδικό τύπο αποκόμματα που αναφέρονταν στην πρόγνωση του καιρού της επόμενης μέρας για χρονικό διάστημα μιας εβδομάδας.

Ένα μέρος των μαθητών προσφέρθηκε να καταγράφει καθημερινά σε βιντεοκασέτα το δελτίο καιρού από την τηλεόραση μετά το δελτίο ειδήσεων, ώστε να γίνει και η ερμηνεία των χρησιμοποιούμενων οπτικών συμβόλων, όπως ισοθερμικές καμπύλες, μικρά βέλη για τη φορά των ανέμων με έναν αριθμό ενδεικτικό των μποφόρ κλπ.

Παρακολουθώντας την πορεία του καιρού στην διάρκεια αυτής της εβδομάδας έγινε αμέσως φανερό ότι τα καιρικά φαινόμενα ταξιδεύουν πάντα από τα δυτικά στα ανατολικά. Αυτό μας οδήγησε σε μια σύντομη αναφορά στην κίνηση της Γης και της ατμόσφαιρας.

Εντελώς τυχαία την εβδομάδα καταγραφής σε δύο από τα τμήματα (B2 και B4), αναφέρθηκαν έντονα καιρικά φαινόμενα και αυτό μας οδήγησε στο δεύτερο δώρο, που ασχοληθήκαμε με ακραία καιρικά φαινόμενα και καταστροφές, κάτι που πάντα γοητεύει τους μαθητές.

Μια ομάδα μαθητών ανέλαβε να φέρει πληροφορίες (από εγκυκλοπαίδειες και διαδίκτυο) για τη δημιουργία των ανέμων, ενώ μια άλλη ομάδα αναζήτησε σε περιοδικά (Γεωτρόπιο), εφημερίδες και διαδίκτυο φυσικές καταστροφές που έγιναν σε κάποιο μέρος της γης.

Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη συχνότητα αυτών των φαινομένων τα τελευταία χρόνια, ώστε να γίνει φανερή η αλλαγή κλίματος του πλανήτη.

Προσπαθήσαμε να εστιάσουμε στις αιτίες των φαινομένων αυτών και ήλθε σαν φυσική συνέπεια η αναφορά σε φαινόμενα, όπως η τρύπα του όζοντος, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, Ελ νίνιο.

Φυσικά η συζήτηση οδηγήθηκε στο πρόβλημα της ρύπανσης της ατμόσφαιρας, προσπαθώντας να ανακαλύψουμε μαζί την αιτία του προβλήματος στην καθημερινή μας ζωή, ώστε να γίνει φανερό ότι η αιτία και η λύση είναι πιο κοντά μας απ' ό,τι φαίνεται.

Στο διαδίκτυο βρήκαμε πληροφορίες για την αιολική ενέργεια, ως εναλλακτική κα-

θαρή μορφή ενέργειας, και κατεβάσαμε εικόνες από ανεμογεννήτριες και αιολικούς σταθμούς.

Τα παιδιά της ομάδας του τμήματος Β3 έδειξε μεγαλύτερο ενδιαφέρον στις τεχνικές, με τις οποίες γίνεται η πρόγνωση του καιρού κι έτσι για το δεύτερο δίωρο οργανώσαμε μια επίσκεψη στην Μετεωρολογική Υπηρεσία του νησιού μας, που στεγάζεται σε αίθουσα του αεροδρομίου. Εκεί μίλησε στους μαθητές ο υπεύθυνος, δείχνοντάς τους τα τεχνικά μέσα που διαθέτει ο σταθμός.

Τα παιδιά της ομάδας του τμήματος Β1, για το δεύτερο δίωρο, ζήτησαν να συζητήσουμε για την λειτουργία της αναπνοής, οπότε ανατρέξαμε στα βιβλία της βιολογίας της Α τάξης, διαβάσαμε και εξηγήσαμε τι συμβαίνει στον οργανισμό μας. (Παρ' όλο που η λειτουργία της αναπνοής είναι μέσα στην διδακτέα ύλη της Α' τάξης δεν διδάχθηκε λόγω έλλειψης χρόνου). Μιλήσαμε για το πώς η ατμόσφαιρα μπορεί να επηρεάσει την υγεία μας αλλά και την διάθεσή μας (Γεωτρόπιο τ.85).

Αφού ο απώτερος στόχος αυτής της προσέγγισης του θέματος ήταν η ευαισθητοποίηση των μαθητών στα προβλήματα ρύπανσης της ατμόσφαιρας, το τρίτο δίωρο αφιερώθηκε στην καταγραφή των ρυπογόνων παραγόντων στην ατμόσφαιρα μιας πόλης. Με βάση αυτήν την καταγραφή τα μισά τμήματα (Β3 και Β4) ζωγράφισαν μια ιδανικά καθαρή πόλη, ενώ τα άλλα δύο (Β1 και Β2) μια πολύ βρώμικη πόλη ώστε στην παρουσίαση του προγράμματος να γίνει φανερή η αντίθεση.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ

